

Verengelsing universiteiten gaat ten koste van student en samenleving

Opinie - Het Parool - 10 september 2021

Arthur Wiggers

De gestage verdwijning van het Nederlands uit universitaire opleidingen beschadigt onze samenleving, betoogt student politicologie Arthur Wiggers. De tanende Nederlandse taalvaardigheid bij studenten zal volgens Arthur Wiggers gevolgen hebben op de arbeidsmarkt.

Op de Universiteit Twente is het Nederlands sinds 1 januari 2020 niet meer de voertaal en bij bijna tachtig procent van de masteropleidingen in Nederland wordt geen woord Nederlands gesproken. Een groeiend aandeel van de studenten beheerst de Nederlandse taal mede daardoor niet of onvoldoende.

De taal waarin u dit opiniestuk leest, verdwijnt gestaag uit de academische wereld om internationale studenten tegemoet te komen. Nederlandstalige studenten en de Nederlandse samenleving worden hiermee echter uitgesloten. Het is tijd voor een politiek die onze taal beschermt tegen de doorgeslagen en niet-inclusieve internationalisering.

Internationalisering lijkt een nobel en idealistisch doel, maar is binnen hogescholen en universiteiten vaak een financieel gedreven keuze. Hoe meer studenten uit het buitenland op een opleiding afkomen, hoe groter het zogeheten marktaandeel van de opleiding en hoe meer geld ze te besteden heeft. Internationalisering is geen idealistisch doel maar een neoliberaal project om de Nederlandse taal te vervangen door de Engelse.

Toen de psychologieopleiding aan de Universiteit van Amsterdam in 2018 voor het eerst een volledig Engelstalig programma verzorgde, vertwintigvoudigde het aantal buitenlandse studenten op slag. Nederlandse studenten waren plots in de minderheid op hun eigen universiteiten, de onderwijskwaliteit verslechterde voor hen, onder meer door de toegenomen grootschaligheid. De geldkist van de universiteit stroomde intussen over.

Engelse woordenschat

De problemen die met de internationalisering gepaard gaan, komen op het bordje van de Nederlandstalige studenten terecht. Zij leren zich steeds vaker niet op academisch niveau uitdrukken in het Nederlands, en in het Engels kunnen ze zich vaak niet genuanceerd uitdrukken in werkgroepen en bij het schrijven van essays. Volgens hoogleraar taalpsychologie, Annette de Groot, is de Engelse woordenschat van de doorsnee Nederlandstalige student minstens 50 procent kleiner dan hun Nederlandse woordenschat; voor Nederlandse studenten met een migratieachtergrond is de kloof vaak nog groter na het leren van Nederlands als tweede taal en Engels als derde taal.

Erkenningsnummer P 209916

JAARGANG 32
NUMMER 2
MAART 2022

maandelijkse uitgave
verschijnt niet in januari en in juli

De volledige ploeg:

Karel Adams
Herman Keersmaekers
Johan Boodts
Michel Roelens (opmaak)
Mieke Govaert
Marijke Van Hoecke
Wim De Wit
Marc Joris

Nieuwe Acties

Pag. 2: WE - Nurse of the year
Pag. 3: Giks - Wok Dynasty -
Bierhalle - Blaton
Pag. 4: Brita - Petra De Sutter -
Brico Kraainem -
Pag. 5: CLB - Klara

Antwoorden

Pagina 5

Woord en Wederwoord

Pagina 6

De Taalgrabbelton

Pagina 7

Geschiedenis

Pagina 8

De afnemende Nederlandse taalvaardigheid bij studenten zal in de toekomst gevolgen hebben op de arbeidsmarkt. De Nederlandse taal is namelijk nog steeds essentieel in beroepen als huisarts, rechter of notaris. Je hoeft geen nationalist te zijn om hier zorgen over te hebben.

Ondanks alle inspanningen op het gebied van internationalisering is de positie van Nederlandse instellingen op de internationale ranglijsten niet verbeterd. Toen het Nederlandse hoger onderwijs nog grotendeels Nederlandstalig was, behoorden deze universiteiten allemaal tot de beste twee procent van de 17.000 universiteiten wereldwijd. Een internationale kennispositie kan dus uitstekend samengaan met het behoud van de eigen taal.

Voorstanders van de verengelsing zouden betogen dat een universiteit kosmopolitisch en inclusief moet zijn ingesteld, open naar elke cultuur. Maar kosmopolitisme en echte inclusiviteit zouden juist de diversiteit van elke taal en cultuur moeten vieren, in plaats van diversiteit tegen te gaan door monolinguisch (Engels) te worden. De verengelsing van universiteiten resulteert niet in een meer open cultuur, maar simpelweg in een cultuurverandering, want bij de Engelse taal horen ook Engelse casussen, Engelse literatuur en een Engels curriculum.

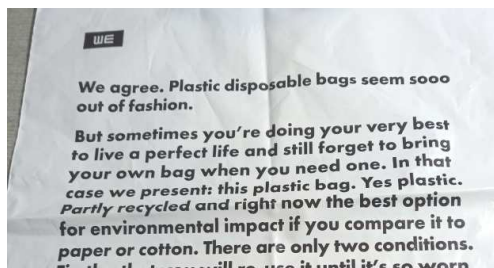
Overdreven welwillendheid

Zo kan de universiteit zich niet kwijten van haar publieke taak de Nederlandse samenleving te dienen. In het eerste jaar van politicologie komen de probleemwijken van Chicago meer voor in de leerstof dan onderzoeken over Kanaleneiland in Utrecht of de Schilderswijk in Den Haag; zo verdwijnt met de verengelsing de focus op Nederlandse onderwerpen die ook van groot belang zijn.

Progressieve academici, onder wie ikzelf, zouden juist hoogwaardig Nederlandstalig hoger onderwijs veilig moeten stellen om zo de samenleving van dienst te zijn. Niet internationale studenten zijn het probleem, maar onze overdreven welwillendheid om alles naar hun smaak te willen aanpassen ten koste van ons eigen publieke onderwijs en de Nederlandse samenleving.

ACTIEPUNTEN

WE

WE fashion heeft in ons land veel winkels die dameskleding verkopen. Bij aankoop van een kledingstuk kregen we een plastic zak met een overdadige Engelse tekst.

Toch graag een boodschappentas met de tekst in het Nederlands.

Zend een vriendelijk berichtje met uw vraag naar Nederlands.

 contact@wefashion.com

Nurse of the year

In het Nieuwsblad van 22/1/2022 lezen we een artikel over de uitreiking van een prijs "Nurse of the Year". De organisatie was een initiatief van Care Talents, een personeelswerfingsbedrijf uit Kortrijk.

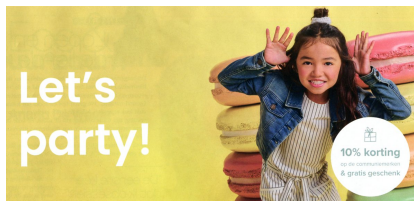
Toch maar een bericht zenden met vriendelijk mogelijk voorstel: "Zorgkundige van het Jaar".

 info@caretalents.be

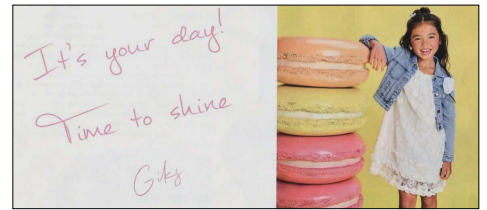

« Orelia Ten Berge heeft actief stemmen geronseld met onder meer zelfgemaakte flyers, zegt directrice Elke Vandriessche (tweede van rechts).

Giks

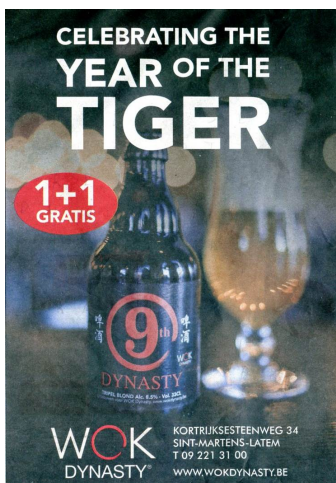
Het is niet voor het eerst dat we Giks opmerkzaam moeten maken dat het Nederlands onze eigen taal is, niet het Engels. Het is nergens voor nodig om onze prille jeugd met de Engelse taal te indoctrineren, wat opnieuw blijkt uit deze publiciteit voor communie- en/of lentefeestkledij.

Uw opmerkingen graag naar

 www.giks.be en via Klantenservice naar Contact

WOK DYNASTY

Wij hebben weet van Chinese restaurants die in perfect Nederlands hun klanten te woord staan.

Wok Dynasty heeft in het Vlaamse land verschillende vestigingen en bijgaande publiciteit slaat op de vestiging in Sint-Martens-Latem, maar dat mag geen reden zijn om in hun publiciteit de Engelse taal te gebruiken. Dit getuigt van minder respect voor de Vlamingen en hun taal.

Ze kunnen erop aangesproken worden langs:

 Wok Dynasty, Kortrijksesteenweg 34 te Sint-Martens-Latem

 09 221 31 00

 sml@wokdynasty.be

 www.wokdynasty.be

Bierhalle

Klinkt bv. "Word mijn Valentijntje" in onze taal niet veel mooier dan in een voor ons vreemde taal? Tenzij men uiteraard een Engelstalige zou willen verleiden!

Een wenk geven kan langs:

 Bierhalle NV, Brusselsesteenweg 153A te 9090 Melle

 09 230 88 44

 09 231 98 38

 info@bierhalle.be

 www.bierhalle.be

Blaton

De Brusselse bouwmaatschappij Blaton heeft een opdracht gekregen voor een kantoorproject in Sint-Denijs-Westrem. In welke mate al die imposante overgedimensioneerde kantoorgebouwen nog nodig zijn in een tijdsgeest van meer thuiswerk is maar de vraag. Waarschijnlijk stoppen betonboeren en hun vriendjes-politici pas als Vlaanderen helemaal volgebetonneerd is.

Maar Blaton veegt nog aan iets anders de modderige laarzen, die van de eentaligheid van Vlaanderen. Aan hun werf in Vlaanderen hing een Franstalig bouwbericht en dat willen we toch aanklagen.

De opdrachtgever is

MG Real Estate, Esplanade O. Van de Voorde 1, 9000 Gent

Stralen: info@mgrealestate.eu

02 9 250 95 00

Bouwmaatschappij Blaton, J. Jaureslaan 50, 1030 Schaarbeek.

Isabelle Jacobs 02 240 22 11

mail@citblaton.be

Brita

Brita is een Duits bedrijf dat plastic waterkannen en waterfilters verkoopt. Hun waterfilters zouden de waterkwaliteit en de watersmaak verbeteren. De gebruikte talen op hun verpakkingen zouden echter eveneens verbeterd kunnen worden. De Nederlandse omschrijving staat er op de derde plaats, na het Duits en het Frans en in veel kleiner lettertype. Franstaligen hebben misschien de grootste mond, maar er zijn nog altijd veel meer Nederlandstaligen in dit land.

Ze mogen het weten.

Brita, Heinrich-Hertz-Str. 4, D-65232 Taunusstein

00800 147 896 32

via hun webstek of info@brita.net

MINISTER VAN AMBTENARENZAKEN P. DE SUTTER EN HET RECHT OP DECONNECTIE

Vanaf 1 februari 2022 hoeven federale ambtenaren hun telefoon na de normale werkuren niet meer op te nemen voor het werk als gevolg van hun recht op "deconnectie". Dit zou een eerste stap zijn naar een algemeen recht op onbereikbaarheid na de werktijd en een bijdrage tot een betere mentale gezondheid plus het verminderen van het 'opgebrandzijnsyndroom'. Dus een goed voorstel van deze minister.

NL betreurt dat voor deze richtlijn weer eens een afschuwelijk onnederlands woord met zijn afleidingen "deconnectie" moet verspreid worden, in plaats van bv. "onbereikbaarheid". Akkoord dat "deconnectie" niet door haar is uitgevonden en al bestond in de ambtenarentaal (het zal dus wel voorkomen in Van Dale, maar dat betekent niet dat het goed Nederlands is). Zij geeft dus een slecht voorbeeld: alsof onze Nederlandse taal zo woordarm is en daarom Franse/Engelse begrippen moet invoeren.

Wij protesteren dus bij deze vice-eerste minister en minister van Overheidsbedrijven en Ambtenarenzaken.

Mevrouw P. De Sutter, Vice-eerste minister en minister van Ambtenarenzaken

Kruidtuinlaan 50 bus 155 / 10e verdieping te 1000 Brussel

info@desutter.fed.be

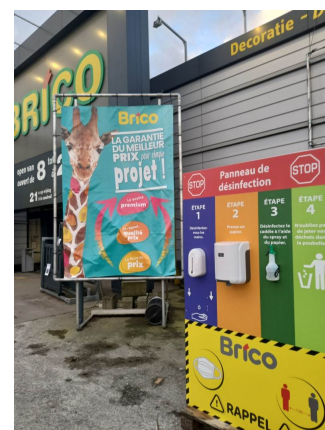
www.desutter.belgium.be

Brico Kraainem

De Brico in Kraainem heeft grote reclameborden voor de ingang van de winkel geplaatst met o.a. info over prijsverminderingen, hygiënische maatregelen en info hoe het app binnen te halen.

Deze reclameborden zijn uitsluitend in het Frans! Toch ergerlijk voor een winkel in een Vlaamse faciliteitengemeente!

Reageren:

customerservice@brico.be of

Klantendienst 0800.12.230

CLB Pieter Breugel

Het Vrij Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB) Pieter Breugel begeleidt de leerlingen van de scholen die met hen een contract hebben. Regelmatig wordt aan de ouders info verzonden over de leerevolutie van hun kind. Op een briefomslag staat de afbeelding van een Franstalig boekje "Carnet de l'Enfant" naast het boekje van Kind en Gezin. Onbegrijpelijk!

Dit CLB heeft wellicht heel wat contracten met Nederlandstalige scholen in Brussel.

Reageren: Hoofdzetel CLB Pieter Beugel, Opzichterstraat 84 te 1080 Sint-Jans-Molenbeek
 info@vclbpb.be

Vestiging Groot-Bijgaarden, Brusselstraat 270 te 1702 Groot-Bijgaarden

Klara

Lezer M. A. merkte deze steeds weerkerende Engelstalige oproep op die blijkbaar tijdens het Klarafestival indringend aanwezig zal zijn. Men kan het Klarafestival volgen in Klara Live. De webstek van Klara vermeldt: "Let's Stick Together, naar het album van Bryan Ferry, wordt de zin die nu eens als triomfantelijke uitroep, dan weer als twijfelende vraag, doorheen het Klarafestival weerklinkt".

Wie naar Klara luistert heeft per definitie interesse voor de muziek, maar bij deze uitroep slaat de VRT en dus ook Klara toch valse akkoorden aan. Ik dacht toch dat deze zender overwegend beluisterd wordt in Vlaanderen. Waarom geen Nederlandstalige slogan?

Contactgegevens:

- Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie – VRT NV van publiek recht
Auguste Reyerslaan 52 te 1043 Brussel
- 02 741 31 11 (algemeen nummer)
- klaralive@klara.be

ANTWOORDEN

COLMAR (actiepunt februari 2022)

Beste Jean-Jacques

Bedankt voor uw mail.

Onze taal waarin we communiceren is hoofdzakelijk het Nederlands.

Om onze klanten rondom de tweetalige hoofdstad een fijne service te geven, bestaat sommige van onze communicatie uit zowel Nederlands als Frans. Onze klantvriendelijkheid en de veiligheid van onze klanten willen we vooropstellen. Vandaar we de keuze maken om sommige zaken ook in het Frans te vertalen.

Met vriendelijke groeten

Cordialement

Blijf lekker jezelf – Délicieusement vous

Maaïke Brusselman

Marketing coördinator

Colmar NV - Industriepark De Bruwaan 93 - 9700 Oudenaarde - Tel +32 (0) 55 33 48 03
Crocodile SAS - 1 Rue d'Englos - FR59320 Ennetières-en-Weppes

Opmerking: onze klacht over tweetalige mededelingen handelde niet over een Brusselse vestiging, maar over een restaurant uit Gent (Sint-Denijs-Westrem). Het antwoord van Colmar valt dus behoorlijk buiten de kwestie.

Inno Brussels

We schreven Inno-Brussel aan omdat we tijdens een aankoop moesten ondervinden dat een jonge kassabediende geen Nederlands wilde of kon spreken met ons. Vrij vlug kregen we antwoord.

Beste mijnheer A.

Ik heb uw mail met grote aandacht gelezen.

Uiteraard is het voor ons van groot belang dat ons personeel de klant aanspreekt in de beide landstalen.

We werken hier al enige jaren op en zien toch een vooruitgang.

Ik ga persoonlijk uitzoeken om welk personeelslid het gaat en het nodige doen.

Mijn excuses voor dit ongemak.

Met vriendelijke groeten

Anja Callaerts

Regional Sales Manager

Store Manager Inno Rue Neuve.

Als meer Vlamingen onmiddellijk klacht zouden indienen, zou het vlug gedaan zijn met klachten moeten indienen (doordenkertje).

WOORD EN WEDERWOORD

RIDE

Beste

Bedankt. Ik ga zeker langs in de boekhandel om een nummer te kopen.

Maar uw Nederlandstalig blad verkopen in Bruxelles? De oorspronkelijke en ook officiële naam van deze stad is Brussel.

Aan de Bruxellois zal u uw blad niet kwijt raken, aan de Brusselaars en de Nederlandstaligen die in Brussel werken, wel.

Dus graag in de verkooplijst Brussel in plaats van Bruxelles.

Groeten, dank en succes verder,

Steven Vergauwen

VWB Wielerclub Flandriens

Hallo Steven,

Bedankt voor je scherpte, we gaan het aanpassen.

Groeten,

Martin

RIDE/WielerFlits

Nota van de redactie ter verduidelijking aan de lezer:

Omdat we niet de volledige lijst van de verkooppunten kunnen opnemen, vermelden we alleen deze waarop deze correspondentie slaat:

- Relay Centrale Meridien Bruxelles
- Relay Bxl Centrale Guichets Bruxelles
- Libr. St. Catherine Bruxelles
- Standaard Bkh Bruxelles
- Relay Central Albertine Bruxelles

Raad van State (actiepunt februari 2022)

Dankzij een tip van een informant waren we te weten gekomen dat de vernieuwde taalkaders voor de Raad van State gepubliceerd waren en dat die niet gunstig waren voor de Nederlandstaligen. We stelden de vraag aan minister Verlinden, die het getekend had:

Beste mevrouw de minister,

Op 26 november 2021 las ik in het Belgisch Staatsblad de vernieuwde taalkaders voor de Raad van State. Tot mijn verbazing staan deze taalkaders niet in verhouding met het werkelijke demografische aandeel van de Nederlandstaligen in dit land (bijna 60%). Uit dit door u getekend KB zijn er voor niveau 1 evenveel Nederlandstaligen als Franstaligen voorzien (50%) en voor de andere niveaus zijn er maar 44,38% plaatsen voorzien voor de Nederlandstaligen! Mijn rechtvaardigheidsgevoel is hiermee geraakt want dit klopt uiteraard niet! Graag zag ik een eerlijker verdeling van deze taalkaders.

We ontvingen volgend vreemd antwoord van haar kabinet:

Info Kabinet Verlinden

Geachte heer A.,

Dank voor uw email.

De verdeling van de betrekkingen voor het administratief personeel van de Raad van State (m.u.v. de eerste trap van de hiërarchie) dient te worden berekend a.d.h.v. de raming van het volume behandelde zaken in het Nederlands en het Frans volgens de criteria van de wet, waarbij kan worden vastgesteld dat het aantal nieuw ingeleide Nederlandstalige zaken lager is dan het aantal ingeleide Franstalige zaken. De verdeling wordt aldus geenszins bepaald door de demografische verdeling.

*Met vriendelijke groeten,
Kabinet Verlinden*

Zou dit betekenen dat de ongelukkige minderheid van de bevolking veel meer klachten indient dan de meerderheid of spelen er andere zaken mee? Vreemd is ook dat we over dit bericht niets lazen in onze Vlaamse pers...

DE TAALGRABELTON

Wuyts

Het wereldkampioenschap in Luxemburg 1952 draaide uit op een massasprint. Rik Van Steenbergen had aan De Corte gevraagd te 'meneren', maar Roger weigerde.

In het wielermilieu is de term 'meneren', (de sprint aantrekken), in onbruik geraakt. De verslaggevers De Cauwer, Schotte en anderen hebben het nu over de 'lead-out'. Nathan Van Hooydonck is de favoriete lead-out van Wout.

Toen kwam Michel Wuyts op de proppen en sprak: Nathan **loodst** Wout naar de kop van het peloton. Een uitstekende **loods** toch, die Nathan!

Wat een verfrissende taalcreativiteit! Uiterst zeldzaam. De VRT zou er goed aan doen, Wuyts zo snel mogelijk een nieuw contract aan te bieden.

Fons Van Holderbeke
Eeklo

Creatief met onze eigenste Nederlandse taal,
zelfs ietwat rijmen en dichten.....

Een vleugje geschiedenis en/of wetenswaardigheid...

...wordt bij deze ingelast in functie van de beschikbare ruimte en schikking in onze respectievelijke maandelijks. Deze eerste bijdrage wordt over enkele edities gespreid.

Het wonder van Edingen (deel 1)

(n.v.d.r.: het artikel toont aan hoe de Vlamingen toen genereus bij de neus genomen werden)

Auteur is Herman Vandormael, doctor in de geschiedenis, auteur en voormalig programmamaker bij de vroegere BRT.

De taalgrensregeling van 1962

Het ontstaan van de taalgrens

Wanneer Julius Caesar onze streken verovert, noemt hij de bewoners van het gebied tussen Seine, Marne, Rijn en Noordzee *Belgae*. Sommige stammen (Eburones en Condrusii) schrijft hij een Germaanse oorsprong toe; maar de archeologie heeft aangetoond dat zij, net als de andere *Belgen*, tot de Kelten (1) moeten gerekend worden.

De Romeinen romaniseren het gebied, ook naar de taal: Latijn verdringt het Keltisch, onder de invloed van ambtenaren, soldaten en kooplieden, o.m. omdat het geschreven taal is. De Rijn wordt de – versterkte – grens van het rijk.

In 256 of 257 trekken Germaanse stammen bij Keulen over de Rijn, dwars door Gallië, tot in Spanje. Ca. 350 dringen de Salische Franken naar het Zuiden op, en in 404 komt de grote doorbraak: Germanen trekken massaal de Rijn grens over, en binnen het Romeinse Rijk ontstaan Germaanse staten, onder het mom van *Foederati*, verbonden. Maar in feite geven de Romeinen het noorden van Gallië op. Dat leidt tot het ontstaan van de taalgrens, waarover verscheidene theorieën bestaan.

Godfroid Kurth (2) meende dat het *Kolenwoud* een belangrijke hindernis was voor de Germanen, en dat de ligging ervan de huidige taalgrens bepaalde. Maar het bleek dat het Kolenwoud zich eerder van Noord naar Zuid dan van West naar Oost uitstreekte. En bovendien: hoe zou een woud de Germanen hebben tegengehouden, die van over de Rijn kwamen, waar zij...in bossen woonden?

Tegenwoordig neemt men aan, dat de kolonisatie door de Franken overal doordrong, maar dat de densiteit van de romanisering vooraf bepalend was: verspreid in het Noorden, waar zij geen stand hield, zeer dicht in het Zuiden, waar zij ook gedragen werd door een grotere bevolkingsdichtheid, zodat zij daar stand kon houden.

Die 'taalgrens' – een woord dat men nog niet kende, zeker niet gebruikte – bleef eeuwenlang onveranderd, op kleine verschuivingen na. En als zij al verschoof, was het altijd in noordelijke richting...Zo weten wij bijvoorbeeld, dat Hove – bezuiden Edingen-in de 17de eeuw nog Vlaams was, aangezien de nieuwe kerkklok in 1679 een Vlaams opschrift meekreeg: 'Scepenen van Hove'.

Talentellingen

Sedert de jaren '40 van de 19de eeuw werden in België talentellingen georganiseerd, de eerste in Brussel in 1842, als 'repetitie' voor wat nadien in het hele land zou gebeuren. Talentellingen op landelijk niveau werden gehouden in 1846, 1856, 1866, 1880, 1890, 1900, 1930, en, voor de laatste keer, in 1947. De bedoeling was: alles in statistieken gieten, ook de samenstelling van de bevolking (3).

Na de telling van 1947 gingen al snel stemmen op om de taalgrens eens en voorgoed af te bakenen, omdat telkens weer bleek dat Franstaligen de telling in hun voordeel wisten te interpreteren. En vooral: de telling van 1947, met de oorlog nog vers in het geheugen, was op vele plaatsen meer een politieke telling dan wat anders. Dat bleek duidelijk uit de cijfers, die verder nog aan bod komen. En in 1962 kwam het er inderdaad van: in het parlement werden voorstellen behandeld, die de taalgrens voor altijd wilden vastleggen.

Laten wij even overlopen hoe dat voor het gebied rond Edingen verliep. Voor gemeenten als Herne, Galm-aarden, Lembeek (dat met zijn gehucht Hondzocht aan het Franstalige Sint-Renelde/Saintes grenst) stelde zich geen probleem: zij waren duidelijk Nederlandstalig.

Anders lag het voor Edingen en zijn directe omgeving, die op dat ogenblik deel uitmaakten van de provincie Henegouwen.

(1) Door de invallen van de Franken wijken de Kelten later naar de 'uithoeken' van het Europese vasteland: Bretagne, Wales, Schotland, waar vandaag nog Keltische talen worden gesproken.

(2) Godfroid Kurth (Aarlen 1847 – Asse 1916), historicus, verbonden aan de universiteit van Luik.

(3) Over de taalgrensproblematiek: zie de fundamentele bijdrage van DEWEERDT, M., *Taalgrens*, in *Nieuwe Encyclopedie van de Vlaamse Beweging*, Tielt 1998, dl. 3, 2949-2962.